

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	363
Land:	Libanon
Kilde:	Landinfo.
Titel:	Rapport/Temanotat. Palestinerne i Libanon – Registrering og identitetsdokumenter
Udgivet:	25. maj 2010
Optaget på baggrundsmaterialet:	24. juni 2010

Rapport/Temanotat

Palestinerne i Libanon – Registrering og identitetsdokumenter

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Justis- og politidepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver.

Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

Opplysningene som blir lagt fram i rapportene og temanotatene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos rapporter og temanotater er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som rapportene omhandler.

© Landinfo 2010

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Alle henvendelser om Landinfos rapporter kan rettes til:

Landinfo
Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Storgaten 33 A

Postboks 8108 Dep

N-0032 Oslo

Tel: 23 30 94 70

Fax: 23 30 90 00

E-post: mail@landinfo.no

www.landinfo.no

Rapport/Temanotat: **Palestinerne i Libanon – Registrering og identitetsdokumenter**

SUMMARY

Most Palestinian refugees in Lebanon have residency permits without time limits, and carry Lebanese identity documents and travel documents. Some have received Lebanese citizenship. A few are unregistered and lack formal residency rights. The authorities have taken steps to register this group.

SAMMENDRAG

De fleste Palestinske flyktingene i Libanon har oppholdstillatelser uten tidsbegrensning, og får utstedt libanesiske identitetsdokumenter og reisedokumenter. Enkelte har fått libanesiske statsborgerskap. En liten gruppe er helt uregistrert og mangler formelt oppholdsgrunnlag i landet. Myndighetene har tatt initiativ til å registrere disse.

INNHold

1. Innledning	5
2. Bakgrunn	5
3. Registrerte palestinske flyktninger	6
3.1 Registrerte palestinere som tar et annet lands statsborgerskap	6
3.2 Registrerte palestinere med lange utenlandsopphold	6
3.3 Palestinske barn født utenfor Libanon	7
4. Palestinere registrert av libanesiske myndigheter, men ikke av UNRWA...	7
4.1 Lange utenlandsopphold	7
5. Uregistrerte palestinere (Non-ID Palestinians)	8
6. Palestinere med libanesisk statsborgerskap	9
7. Familiegjenforening	9
8. Referanser	10

1. INNLEDNING

Dette temanotatet omhandler de palestinske flyktningene i Libanon. Notatet beskriver hvordan ulike kategorier av palestinske flyktninger i landet er registrert, deres oppholdsgrunnlag i Libanon samt hva slags identitetsdokumenter og reisedokumenter de får utstedt. Notatet bør leses i sammenheng med Landinfos bakgrunnsnotat om de palestinske flyktningene i Midtøsten, og eventuelt tilsvarende notater om palestinerne på Vestbredden og Gaza, Jordan, Egypt og Syria

Temanotatet bygger dels på offentlig tilgjengelige informasjon, i form av trykte publikasjoner og publikasjoner på internett, og dels på samtaler med akademikere og representanter for internasjonale organisasjoner og lokale menneskerettighetsorganisasjoner foretatt i forbindelse med Landinfos tjenestereiser til Libanon i november 2008 og Syria i mars 2010.

2. BAKGRUNN

I 1948 flyktet om lag 100 000 palestinere fra dagens Israel til Libanon. Senere har nye grupper av palestinske flyktninger ankommet som følge av nye flyktningproduserende konflikter, herunder de militære konfliktene i de palestinske områdene i 1956 og 1967, og i Jordan i 1970. Mange av flyktningene og deres etterkommere bor fremdeles i Libanon, og det totale antallet har vokst grunnet naturlig befolkningsvekst.

Ifølge UNRWA (u.å.), var det om lag 422 000 registrerte flyktninger i Libanon i 2010. Det reelle antallet flyktninger i landet er imidlertid langt lavere fordi mange har utvandret. Uoffisielle anslag ligger på om lag 250 000 til 300 000 (Ben-Sichou, Imad, Relleen & Robyns 2008, s. 8). Den norske forskningsstiftelsen Fafo, som har gjennomført flere levekårsstudier blant palestinske flyktninger i Libanon, anslo antallet palestinere i landet til 200 000 i 2003 (Tiltne 2005, s. 11).

Halvparten av de palestinske flyktningene i Libanon bor i tolv offisielle flyktningleirene. Leirene befinner seg fortrinnsvis i og ved de store byene langs kysten; Tyr, Saida, Beirut og Tripoli.¹ De resterende bor utenfor de offisielle flyktningleirene, mange av dem i boligområder som domineres av palestinere, også kalt "Palestinian refugee gatherings". De fleste av disse boligområdene ligger langs kysten mellom Saida og Tyr, samt i Tripoli-området (Ben-Sichou et al. 2008, s. 9).

Med hensyn til deres rettigheter og oppholdsgrunnlag kan de palestinske flyktningene i Libanon i hovedsak deles inn i fire distinkte kategorier:

- 1) Palestinere som er registrert av både UNRWA og av libanesiske myndigheter.

¹ Ved Tyr ligger leirene Al-Buss, Rashidiyya og Burj ash-Shamali. Ved Saida ligger Mia-Mia og Ayn al-Hilwa. I Beirut ligger Mar Elias, Shatilla, Burj al-Barajna og Dbaya. I Tripoli ligger Baddawi og Nahr al-Barid og ved Balbaq i Biqa-dalen øst i Libanon ligger flyktningleiren Wavel. En kort omtale av hver enkelt leir finnes på UNRWAs hjemmesider på: <http://www.un.org/unrwa/refugees/lebanon.html>

- 2) Palestinere som er registrert av libanesiske myndigheter, men ikke av UNRWA.
- 3) Palestinere som ikke er registrert av verken libanesiske myndigheter eller av UNRWA, såkalte "Non-ID Palestinians".
- 4) Palestinske flyktninger med libanesiske statsborgerskap.

3. REGISTRERTE PALESTINSKE FLYKTNINGER

Den største gruppen palestinske flyktninger i Libanon er de UNRWA-registrerte flyktningene som ankom landet i 1948 og deres etterkommere. De utgjør i dag nærmere 420 000 personer, men som nevnt, har en stor del av disse utvandret fra Libanon. UNRWA-registrerte flyktninger som fremdeles bor i Libanon er også registrert av libanesiske myndigheter. Ansvarlig myndighet er "Department of Political Affairs and Refugees" (DAPR) som bl.a. utsteder personlige identitetskort, registrerer fødsler, ekteskap, skilsmisse, dødsfall, og endret bostedsadresse. DAPR behandler også søknader om familiegjennforening etter ekteskap når kun en av partene er palestinere registrert i Libanon (Ben-Sichou et al. 2008, s. 13).

Palestinerne som tilhører denne kategorien gis varig oppholdstillatelse uten tidsbegrensning i Libanon. De kan etter søknad få utstedt et særskilt libanesiske reisedokument for palestinske flyktninger. Reisedokumentene er gyldig i fem år og utstedes av "General Security"² (Ben-Sichou et al. 2008, s. 10, 19).

3.1 REGISTRERTE PALESTINERE SOM TAR ET ANNET LANDS STATSBOGERSKAP

Ifølge Natour og Yassine (2007, s. 22) som siterer en artikkel i den libanesiske avisen An-Nahar, og ifølge en kilde i det libanesiske statsapparatet (april 2010) blir palestinere som får libanesiske statsborgerskap eller et annet lands statsborgerskap strøket fra DAPRs register over palestinske flyktninger. Ifølge kilden i det libanesiske statsapparatet, kan de som er strøket søke "General Security" om å bli gjenopptatt i DAPRs registre. Det er "General Security" som avgjør om man kan gjenopptas i registrene. Avgjørelsen bygger bl.a. på om det land man har blitt statsborger av tillater dobbelt statsborgerskap.

3.2 REGISTRERTE PALESTINERE MED LANGE UTENLANDSOPPHOLD

Ifølge ovennevnte kilde i det libanesiske statsapparatet, har palestinere som reiser utenlands og som for en periode bosetter seg i utlandet rett til å vende tilbake til Libanon. De må sørge for å fornye sitt reisedokument hvert femte år, da dokumentene kun er gyldige i fem år ad gangen. De som ikke overholder disse fristene, må skaffe til veie en utskrift av familieregistreringen fra DAPR og deretter søke om nytt pass. Dette kan gjøres via en stedfortreder i Libanon, for eksempel et familiemedlem. Det kan også søkes om nytt pass ved nærmeste libanesiske

² "Al-Amn al-Amm" (Den alminnelige sikkerhetstjenesten) omtales normalt med sin engelske eller franske betegnelse (General Security/Sureté Generale) i europeisk litteratur. Denne enheten har bl.a. ansvar for libanesiske grensekontroller, samt utstedelser av pass til libanesere og palestinere.

ambassade i utlandet. Ifølge kilden, er det mer komplisert å få nytt pass dersom vedkommende har bodd utenfor Libanon i lang tid og ikke har sørget for å fornye sitt reisedokument. I slike tilfeller er det "General Security" som avgjør om vedkommende skal kunne få nytt reisedokument og beholde retten til å vende tilbake til Libanon.

3.3 PALESTINSKE BARN FØDT UTENFOR LIBANON

Ifølge kilden i det libanesiske statsapparatet, kan palestinere som får barn utenfor Libanon registrere barna ved nærmeste libanesiske ambassade. Det må fremlegges fødselsattest som ambassaden verifiserer opp mot landet som har utstedt attesten. De registrerte barna kan føres opp i registrene til DAPR så fremt far er registrert.

4. PALESTINERE REGISTRERT AV LIBANESISKE MYNDIGHETER, MEN IKKE AV UNRWA

I tillegg til ovennevnte gruppe finnes det en del palestinske flyktninger i Libanon som er registrert av DAPR, men som ikke er registrert av UNRWA. Palestinian Human Rights Organization (PHRO 2005) anslår at denne gruppen utgjør 30 000 – 35 000 personer.

Dette er fortrinnsvis palestinere som ankom Libanon på et senere tidspunkt enn 1948, og som dermed ikke kommer inn under UNRWAs definisjon av flyktningbegrepet. De fleste i denne kategorien ankom Libanon etter den israelske okkupasjonen av Vestbredden og Gaza i 1967 (Ben-Sichou et al. 2008).³

Palestinere som tilhører denne kategorien får utstedt samme type identitetsdokument fra DAPR som de UNRWA-registrerte flyktningene. De kan etter søknad få libanesiske reisedokument av "General Security", men til forskjell fra ovennevnte gruppe er disse reisedokumentene kun gyldig for ett år med mulighet for fornyelse tre ganger (Ben-Sichou et al. 2008, s. 10, 19).

4.1 LANGE UTENLANDSOPPHOLD

På samme måte som de UNRWA-registrerte flyktningene, har denne kategorien anledning til å vende tilbake til Libanon etter utenlandsopphold. De behandles i utgangspunktet likt som de UNRWA-registrerte flyktningene (se kapittel 3.2), men må fornye sine reisedokumenter hvert år.

³ Noen av palestinerne i denne kategorien er UNRWA-registrerte flyktninger fra andre deler av UNRWAs operasjonsområde, fortrinnsvis fra Vestbredden eller Gaza, hvilket innebærer at de har flyktet to ganger; først fra dagens Israel til Vestbredden eller Gaza i 1948, og siden til Libanon. Disse flyktningene er imidlertid ikke i stand til å overføre sin registrering fra andre UNRWA-operasjonsområder til Libanon. Årsaken synes å være at libanesiske myndigheter motsetter seg dette (Frontiers 2005, s. 48-49).

5. UREGISTRERTE PALESTINERE (NON-ID PALESTINIANS)

En tredje gruppe palestinere i Libanon består av personer som verken er registrert av libanesiske myndigheter eller av UNRWA i Libanon. PHRO (2005) anslår at denne gruppen utgjør mellom 3000 og 5000 personer. Libanesiske myndigheter sluttet å registrere nyankomne palestinske flyktninger automatisk etter 1962. En del palestinere som ankom senere klarte å registrere seg ved DAPR både på 1970- og 1980-tallet, men dette gjaldt ikke alle. De uregistrerte palestinerne synes alle sammen å ha ankommet Libanon etter 1962. De fleste kom til Libanon sammen med PLO på begynnelsen av 1970-tallet. På denne tiden var de beskyttet av PLOs nærvær og av den såkalte Kairo-avtalen fra 1969 mellom Libanon og PLO som stadfestet at den libanesiske staten forpliktet seg til å støtte PLOs militære aktiviteter i landet, samt garantere sosiale og økonomiske rettigheter for palestinerne. På grunn av denne avtalen var det mange som ikke så nødvendigheten av å formalisere sitt opphold i Libanon. I 1987 sa libanesiske myndigheter opp Kairo-avtalen, og de tidligere PLO-tilknyttede palestinerne som ikke var registrert, var i praksis redusert til papirløse illegale utlendinger (Frontiers 2005, s. 16-17).⁴

Enkelte i denne kategorien er antagelig i besittelse av utgåtte egyptiske eller jordanske reisedokumenter fordi de tidligere hadde opphold i disse landene. Deres barn er som oftest helt papirløse. Dette gjelder også barn av uregistrerte menn som har giftet seg med registrerte palestinske kvinner eller med libanesiske borgere, fordi status som libanesiske eller registrert flyktning alltid følger den mannlige slektslinjen og ikke kan overføres gjennom mor (Frontiers 2005; PHRO 2005).

I 2008 ble det tatt initiativ til å registrere denne gruppen av palestinere, og "General Security" påbegynte arbeidet med å utstede en egen type identitetskort, såkalte Identitetskort til palestinere uten offisielle papirer, *Bitaqa tariff lil-filastinyin dun awraq thubutiyya* (بطاقة تعريف للفلسطينيين دون أوراق ثبوتية) til disse flyktningene.⁵ De som har fått utstedt kortene kan dermed bevege seg fritt i Libanon uten å risikere pågrep på grunn av manglende oppholdsgrunnlag. Kortene inneholder et serienummer. Ved utgangen av 2008 var det fremdeles uklart hvorvidt alle palestinere i Non-ID kategorien vil bli omfattet av ordningen.⁶

⁴ Også innenfor denne gruppen finnes det personer som er registrert av UNRWA i andre deler av UNRWAs operasjonsområde og som ikke kan overføre registreringen til Libanon (Frontiers 2005, s. 48-49).

⁵ Søknadsprosedyrene står beskrevet på "General Security's" offisielle hjemmesider. Søkerne må fremlegge et søknadsskjema som fylles ut av PLO-kontoret i Libanon, en identitetsbekreftelse fra PLO-kontoret eller fra en lokal Mukhtar og tre passfotografier. Det må betales en avgift på 1000 libanesiske pund. Identitetskortene er gyldig i ett år og kan fornyes ved å gjenta samme søknadsprosedyre. Se: <http://www.general-security.gov.lb/English/TravelingDocs/pal4/>

⁶ Ifølge ulike menneskerettighetsorganisasjoner som Landinfo snakket med under tjenestereisen til Libanon i november 2008, ble om lag 50 søknader behandlet per dag. Ved utgangen av oktober 2008 hadde 750 personer fått utstedt identitetskort. Det ble ellers påstått at personer som var i besittelse av utgåtte jordanske eller egyptiske reisedokumenter foreløpig ikke ville få utstedt identitetskort fordi Libanon ville diskuteres deres status med Jordan og Egypt. I følge en kilde i General Security som Landinfo snakket med i november 2008, hadde man midlertidig stoppet utstedelsen av identitetskort. Det lå politiske motiver til grunn for dette.

6. PALESTINERE MED LIBANESISK STATSBOGERSKAP

Ifølge Ben-Sichou et al. (2008, s. 11) som siterer UNRWA, har om lag 56 000 palestinere fått libanesisk statsborgerskap siden 1948. Mange av disse er palestinske kvinner som giftet seg med libanesiske menn. I tillegg skal en del kristne palestinere ha fått libanesisk statsborgerskap på 1980-tallet.

7. FAMILIEGJENFORENING

Ifølge en kilde i det libanesiske statsapparatet (e-postkorrespondanse i april 2010), kan palestinere fra andre land eller andre utlendinger som er gift med registrerte palestinere få oppholdstillatelser i familiegjennforening. Disse må vedlegge søknaden identitetsdokumenter og reisedokumenter som libanesiske myndigheter vil verifisere opp mot landet som har utstedt dem. Ektefellene blir registrert i DAPRs registre, men kan ikke få identitetsdokumenter av DAPR eller libanesiske reisedokumenter for palestinske flyktninger. Dersom de reiser utenlands på et annet lands reisedokument, kan de returnere til Libanon sammen med sin ektefelle. Barn arver automatisk samme kategori som far. Dersom far er registrert som palestinsk flyktning i Libanon blir også barna registrert. Dersom kun mor er registrert som palestinsk flyktning i Libanon, kan ikke barna registreres.

8. REFERANSER

Skriftlige kilder

- Ben-Sichou J.C., Imad M., Relleen Evans K., Robyns A. (2008). *The status and situation of Palestinian refugees in Lebanon – A review of current documentation*. Beirut: European Commission's Humanitarian Aid Office (ECHO).
- Frontiers (2005). *Falling through the cracks. Legal and practical gaps in Palestinian refugee status. A case study of unrecognised refugees in Lebanon*. Beirut: Frontiers, Ruwad Association.
- Natour S. & Yassine D. (2007). *The legal status of the Palestine refugees in Lebanon and the demands of adjustment*. Beirut: Malaf.
- PHRO, dvs. Palestinian Human Rights Organization (2005). *The legal and socio-economic situation of the non-identified Palestinian refugees in Lebanon*. Beirut: PHRO. Tilgjengelig fra http://www.palhumanrights.org/reports/ENG/phro_report_non-id.pdf [lastet ned 25. mai 2010]
- Tiltnes Å. (2005). *Falling behind. A brief on the living conditions of Palestinian refugees in Lebanon*. Oslo: Fafo. (Fafo-report 464). Tilgjengelig fra <http://www.fafo.no/pub/rapp/464/464.pdf> [lastet ned 25. mai 2010]
- UNRWA (u.å.). *Where UNRWA works. Lebanon*. UNRWA. Tilgjengelig fra <http://www.unrwa.org/etemplate.php?id=65> [lastet ned 25. mai 2010]

Muntlige kilder

- General Security, Libanon. Samtale i Beirut i november 2008.
- Kilde i det libanesiske statsapparatet. E-postkorrespondanse i april 2010.